

Bilag 3

Udkast til Sundheds- og Omsorgsudvalgets hørings- svar til fornyet Mad- og Måltidsstrategi (2027-2032)

Udvalget skal drøfte og godkende enten scenarie 1 eller 2 ved. inddragelse af ældreområdet i den fornyede Mad- og Måltidsstrategi:

1. *Udvalget anbefaler, at ældreområdet indgår i den fornyede Mad- og Måltidsstrategi med nedenstående bemærkninger til udkast til fornyelse af strategien.*

Eller,

2. *Udvalget anbefaler, at ældreområdet frisættes fra den fornyede Mad- og Måltidsstrategi, mhp. videre behandling i BR. På ældreområdet prioriteres borgernes ernæringsbehov, individuelle ønsker og valgfrihed, måltidet, livskvalitet, madglæde og fællesskaber. Arbejdet med mad og måltider på ældreområdet tager udgangspunkt i gældende faglige anbefalinger og den enkelte borgers behov.*

Udvalget har nedenstående bemærkninger til den fornyede Mad- og Måltidsstrategi, såfremt scenarie 1 er valgt.

Høringssvar

Udkastet til fornyet Mad- og Måltidsstrategi (2027-2032) fastsætter retningen for den strategiske indsats på mad- og måltidsområdet på tværs af forvaltningerne i Københavns Kommune. Området er særligt vigtigt for kommunens ældste borgere og indeholder et stort potentiale - både ift. selve maden, der skal understøtte ernæring og velsmag og ift. måltidet, der kan understøtte fællesskab, trivsel og livskvalitet. Mad- og Måltidsområdet er derfor et område, som løbende skal videreudvikles. Det ses også ved, at den fornyede strategi fastholder et højt strategisk ambitionsniveau inden for ernæringsrigtige og velsmagende offentlige måltider og for København som grøn og sund madby.

Offentlige måltider:

Klimamålsætninger vs. individuelle behov og præferencer

Sundheds- og Omsorgsudvalget bifalder, at København fortsat er en kommune, der via Mad- og Måltidsstrategien arbejder strategisk med at

1. juli 2026

Edoc-sagsnummer
2026-0194448

F2 sagsnummer
2026 - 13304

Sagsbehandler
Hector Schram

bidrage til klimaet og miljøet. Imidlertid skal det understreges, at dette hensyn ikke må stå i vejen for de ældres livskvalitet, ernæringsbehov og præferencer. Derfor vurderer udvalget, at følgende bør tilføjes strategien [udvalget drøfter og godkender enten forslag 1, 2, eller 3]:

1. *På ældreområdet prioriteres borgernes ernæringsbehov, individuelle ønsker og valgfrihed, måltidet, livskvalitet, madglæde og fællesskaber altid over strategiens øvrige målsætninger. Ældreområdet undtages fra målsætninger vedrørende reduktion af klimaaftryk, økologi og madspild. Arbejdet med mad og måltider på ældreområdet tager udgangspunkt i gældende faglige anbefalinger og den enkelte borgers behov.*
2. *På ældreområdet prioriteres borgernes ernæringsbehov, individuelle ønsker og valgfrihed, måltidet, livskvalitet, madglæde og fællesskaber altid over strategiens øvrige målsætninger. Ældreområdet undtages fra målsætning vedrørende reduktion af klimaaftryk. Arbejdet med mad og måltider på ældreområdet tager udgangspunkt i gældende faglige anbefalinger og den enkelte borgers behov.*
3. *På ældreområdet prioriteres borgernes ernæringsbehov, individuelle ønsker og valgfrihed, måltidet, livskvalitet, madglæde og fællesskaber altid over strategiens øvrige målsætninger (klima, økologi og madspild). Arbejdet med mad og måltider på ældreområdet tager udgangspunkt i gældende faglige anbefalinger og den enkelte borgers behov.*

Fleksibel implementering og øget fokus på individuelle behov

I forlængelse heraf ser Sundheds- og Omsorgsudvalget positivt på, at strategiens temaer prioriteres således, at ernæring, velsmag, fællesskab og medbestemmelse vejer tungest i de forvaltninger, hvor borgere er på fuldkost. Det er således muligt at differentiere målsætninger og ambitioner i strategien og have en fleksibel implementering af mad- og måltidsindsatser. Fokus understreger, at ernæring, fællesskaber, trivsel samt borgernes ønsker og valgfrihed kan prioriteres først. Det viser også, at strategiens ambitioner og målsætninger ikke er obligatoriske for driftsenhederne at efterleve – borgernes ernæringsbehov, ønsker og valgfrihed er omdrejningspunkt for mad- og måltidsområdet.

I forlængelse heraf bakker udvalget op omkring en ny målsætning vedr. medbestemmelse, inddragelse og tilfredshed, som skal understøtte borgerinddragende aktiviteter lokalt på driftsenhederne.

Behov for at understøtte borgernes ernæringstilstand

Sundheds- og Omsorgsudvalget ser positivt på, at der med fornyelse af strategien følges tættere op på efterlevelse af de nationale kostanbefalinger, så måltiderne tilpasses de forskellige målgruppers individuelle ernæringsbehov – både ift. borgere med behov for særlige diæter og for småtspisende borgere. For ældre borgere vil det fx medføre, at risikoen for undervægt og uplanlagt vægttab reduceres. Det er vigtigt, at der stadig arbejdes målrettet på at stimulere borgernes appetit ved at servere velsmagende proteinrige og energitætte måltider og mellemmåltider til borgerne på plejehjem.

Udvalget bakker op om, at den fornyede strategi har præciseret fokus på ældres individuelle ernæringsbehov, og at der på baggrund af de nationale kostanbefalinger til de enkelte målgrupper udarbejdes differentierede klimastandarder.

Øget fokus på rammerne om måltidet

Sundheds- og Omsorgsudvalget ser positivt på, at strategien har endnu større fokus på rammerne om måltidet, herunder det tværfaglige samarbejde mellem faggrupper. Maden skal være ernæringsrigtig og velsmagende, men for borgere på plejehjem er rammen om selve måltidet mindst lige så vigtig, fordi godt værtskab fordrer samvær, fællesskab og madglæde. Gode rammer for måltiderne kan bidrage til at reducere ensomhed samt øge trivsel, livskvalitet og appetit. Øget fokus på måltiderne i strategien er ligeledes et ønske blandt medarbejdere på plejehjem. Med større fokus på måltidet, herunder tværfagligt samarbejde mellem faggrupper, sikrer vi, at personalet i endnu højere grad kan understøtte fællesskaber, trivsel og livskvalitet.

Større fleksibilitet forudsætter høj ernæringsfaglighed

Sundheds- og Omsorgsudvalget tilslutter sig strategiens fokus på faglighed, kompetencer og opkvalificering af personale på plejehjem og MTO, der arbejder med mad og måltider. Udvalget er af den opfattelse, at medarbejdernes faglighed og løbende opkvalificering er et vigtigt fundament for alle indsatser i strategien. Det forudsætter, at de rette ernæringsfaglige kompetencer er til stede både i køkkenerne og i plejen, hvis der ifm. implementering af strategiens målsætninger og ambitioner skal arbejdes med øget fleksibilitet, borgernes individuelle ernæringsbehov, præferencer og livskvalitet.

Større fokus på forsyningskæder

Sundheds- og Omsorgsudvalget bifalder strategiens nye tema om kortere og mere transparente forsyningskæder, som skal understøtte forsyningsikkerhed til kommunens køkkener. For at tilgodese borgernes ønsker og præferencer er det vigtigt, at køkkenerne kan få de fødevarer, som vurderes relevant for målgruppen. Det er positivt, at strategien vil understøtte en mere mangfoldig lokal produktion af økologiske fødeva-

rer med en styrket kobling mellem land og by. Dette kan give mulighed for mere valgfrihed og fleksibilitet for køkkenerne, men skal dog ske under hensyntagen til køkkenernes hverdag og drift.

Ambitioner og økonomi skal gå hånd i hånd

Sundheds- og Omsorgsudvalget bemærker, at de høje ambitioner ifm. Mad- og Måltidsstrategien kræver, at økonomien følger med til kommunens plejehjem og MTO. Mange enheder har løbende påpeget, at arbejdet med strategiens ambitioner medfører behov for flere medarbejderressourcer i både køkkenerne og i plejen. Dette opmærksomhedspunkt bakker udvalget op om, når fokusområder som ernæring, velsmag, fællesskab og medbestemmelse skal prioriteres.

Kompetenceudvikling og rådgivning

SUND forudsætter i øvrigt, at det stadig skal være muligt for driftsenhederne i forvaltningen at modtage kompetenceudvikling og rådgivningsforløb ved Meyers Madhus (madkvalitetsmidlerne) med fokus på ernæring, fællesskaber, trivsel og borgernes ønsker og valgfrihed, uanset om ældreområdet delvist frisættes fra den fornyede Mad- og Måltidsstrategi.

Madby København:

Sundheds- og Omsorgsudvalget bakker op om Madby København og finder det positivt, at strategien har fokus på strukturel forebyggelse. Strategien understøtter forvaltningens strategiske arbejde med folkesundhed ved at anvende byens fysiske rammer aktivt, så sunde valg bliver nemme, attraktive og tilgængelige i byrummet.

Udvalget ser særligt positivt på indsatsen for at udbrede adgangen til at kunne vælge sund og grøn mad, herunder i byens udsatte boligområder, samt på ambitionen om at indgå og facilitere partnerskaber, der kan styrke sunde og grønne madmiljøer, madfællesskaber og borgernes muligheder for at træffe sunde valg.

Udvalget finder det væsentligt, at et fokus på lighed i sundhed fremgår tydeligere af strategien. Skal ambitionen om, at et sundere valg bliver et nemmere valg, omsættes til virkelighed for alle københavnere, forudsætter det, at der arbejdes målrettet med social ulighed i adgangen til at kunne vælge sund og grøn mad.